

Deel 1 SCHOOLBEVOLKING

Hoofdstuk 2 : Basisonderwijs

2.3. Schoolse vorderingen en zittenblijven in het gewoon lager onderwijs

GEWOON LAGER ONDERWIJS
Schoolse vorderingen per leerjaar en geslacht (vervolg)
Totaal aantal leerlingen

aantal jaar	Jongens							Meisjes							Totaal						
	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal
	>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2	
1ste leerjaar	1	208	32.468	3.793	217	16	36.703	1	294	32.404	2.998	170	12	35.879	2	502	64.872	6.791	387	28	72.582
2de leerjaar	3	276	29.607	4.358	392	37	34.673	1	323	29.859	3.767	379	23	34.352	4	599	59.466	8.125	771	60	69.025
3de leerjaar	3	392	27.568	4.685	500	39	33.187	4	391	27.466	4.128	481	35	32.505	7	783	55.034	8.813	981	74	65.692
4de leerjaar	5	429	25.796	4.686	703	38	31.657	3	419	26.093	4.344	617	47	31.523	8	848	51.889	9.030	1.320	85	63.180
5de leerjaar	5	500	24.202	4.757	525	11	30.000	8	423	24.570	4.625	453	11	30.090	13	923	48.772	9.382	978	22	60.090
6de leerjaar	14	483	23.551	3.950	335	5	28.338	8	400	23.798	3.796	287	5	28.294	22	883	47.349	7.746	622	10	56.632
	31	2.288	163.192	26.229	2.672	146	194.558	25	2.250	164.190	23.658	2.387	133	192.643	56	4.538	327.382	49.887	5.059	279	387.201
methodeonderwijs							6.321							6.207							12.528
Totaal							200.879							198.850							399.729

Schoolse vertraging of schoolse achterstand :

- is het aantal leerjaren vertraging dat een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen;
- is niet noodzakelijk een gevolg van zittenblijven, maar kan ook veroorzaakt worden door een verlate instap in het lager onderwijs;
- geeft een beeld over hoeveel achterstand een leerling in zijn totale schoolloopbaan heeft opgelopen.

In deze tabel wordt schoolse vertraging berekend op basis van een vergelijking tussen het leerjaar waarin de leerling is ingeschreven en het leerjaar waarin de leerling op grond van zijn geboortjaar en bij normale studievordering ingeschreven zou moeten zijn.

Schoolse voorsprong : is het aantal leerjaren voorsprong dat een leerling heeft ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen.

De leerlingen die lager onderwijs volgen dat volgens een specifieke pedagogische methode wordt ingericht, worden door deze scholen niet altijd geregistreerd per leerjaar. Dit gaf in het verleden een (heel) kleine vertekening in de cijfers. Vanaf het schooljaar 2007-2008 wordt daar rekening mee gehouden en worden alle leerlingen in het methodeonderwijs apart vermeld in de tabellen die een indeling naar leerjaar bevatten.

In de voorgaande jaarboeken werd voor het basis- en secundair onderwijs en voor het deeltijds kunstonderwijs steeds gebruik gemaakt van de door de school geregistreeerde en aan het beleidsdomein Onderwijs en Vorming meegedeelde nationaliteit. Vanaf het schooljaar 2011-2012 wordt voor gegevens naar nationaliteit, dus ook in de tabellen die een indeling naar Belg/niet-Belg bevatten, de officiële nationaliteit gebruikt, voor zover die gekend is. Voor leerlingen van wie de officiële nationaliteit niet gekend is, wordt nog steeds de door de school geregistreeerde nationaliteit gebruikt.

GEWOON LAGER ONDERWIJS
Schoolse vorderingen per leerjaar en geslacht - procentueel

Leerlingen met Belgische nationaliteit

aantal jaar	Jongens							Meisjes							Totaal						
	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal
	>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2	
1ste leerjaar	0,00	0,58	90,27	8,79	0,35	0,01	100,00	0,00	0,87	91,86	7,04	0,22	0,01	100,00	0,00	0,72	91,06	7,92	0,29	0,01	100,00
2de leerjaar	0,01	0,81	87,57	10,90	0,67	0,03	100,00	0,00	0,97	88,84	9,50	0,68	0,01	100,00	0,01	0,89	88,20	10,21	0,68	0,02	100,00
3de leerjaar	0,01	1,21	85,44	12,40	0,90	0,05	100,00	0,01	1,24	86,71	11,16	0,83	0,04	100,00	0,01	1,23	86,07	11,79	0,87	0,04	100,00
4de leerjaar	0,01	1,41	83,97	13,13	1,44	0,04	100,00	0,00	1,39	85,15	12,14	1,28	0,06	100,00	0,01	1,40	84,56	12,63	1,36	0,05	100,00
5de leerjaar	0,02	1,74	82,79	14,25	1,19	0,01	100,00	0,02	1,43	83,89	13,65	1,00	0,01	100,00	0,02	1,59	83,34	13,95	1,09	0,01	100,00
6de leerjaar	0,04	1,75	84,88	12,56	0,76	0,01	100,00	0,03	1,46	85,70	12,19	0,61	0,01	100,00	0,03	1,60	85,29	12,38	0,68	0,01	100,00
Totaal	0,01	1,22	85,99	11,89	0,87	0,03	100,00	0,01	1,21	87,19	10,81	0,76	0,02	100,00	0,01	1,21	86,58	11,35	0,81	0,02	100,00

Leerlingen met vreemde nationaliteit

aantal jaar	Jongens							Meisjes							Totaal						
	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal
	>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2	
1ste leerjaar	0,00	0,47	69,38	26,59	3,18	0,38	100,00	0,00	0,32	74,12	22,17	3,10	0,29	100,00	0,00	0,40	71,73	24,40	3,14	0,33	100,00
2de leerjaar	0,00	0,59	61,38	30,90	6,20	0,94	100,00	0,00	0,65	64,90	27,79	5,97	0,69	100,00	0,00	0,62	63,09	29,38	6,09	0,82	100,00
3de leerjaar	0,00	0,85	54,86	34,58	8,74	0,97	100,00	0,04	0,71	58,41	30,82	9,08	0,94	100,00	0,02	0,78	56,62	32,71	8,91	0,96	100,00
4de leerjaar	0,04	0,71	50,94	35,38	11,83	1,09	100,00	0,12	0,65	54,70	33,24	10,02	1,26	100,00	0,08	0,68	52,85	34,29	10,91	1,18	100,00
5de leerjaar	0,00	0,70	53,27	36,65	9,01	0,37	100,00	0,09	1,04	52,22	38,11	8,16	0,38	100,00	0,05	0,87	52,75	37,37	8,59	0,37	100,00
6de leerjaar	0,23	1,05	55,49	35,34	7,71	0,18	100,00	0,06	0,68	60,23	31,78	7,14	0,11	100,00	0,14	0,86	57,89	33,53	7,42	0,14	100,00
Totaal	0,03	0,70	58,44	32,67	7,48	0,68	100,00	0,05	0,65	61,66	29,99	7,02	0,63	100,00	0,04	0,67	60,04	31,34	7,25	0,65	100,00

GEWOON LAGER ONDERWIJS
Schoolse vorderingen per leerjaar en geslacht - procentueel (vervolg)
Totaal aantal leerlingen

aantal jaar	Jongens							Meisjes							Totaal						
	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal	voorsprong		op leeftijd	achterstand			Totaal
	>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2		>1	1	0	1	2	>2	
1ste leerjaar	0,00	0,57	88,46	10,33	0,59	0,04	100,00	0,00	0,82	90,31	8,36	0,47	0,03	100,00	0,00	0,69	89,38	9,36	0,53	0,04	100,00
2de leerjaar	0,01	0,80	85,39	12,57	1,13	0,11	100,00	0,00	0,94	86,92	10,97	1,10	0,07	100,00	0,01	0,87	86,15	11,77	1,12	0,09	100,00
3de leerjaar	0,01	1,18	83,07	14,12	1,51	0,12	100,00	0,01	1,20	84,50	12,70	1,48	0,11	100,00	0,01	1,19	83,78	13,42	1,49	0,11	100,00
4de leerjaar	0,02	1,36	81,49	14,80	2,22	0,12	100,00	0,01	1,33	82,77	13,78	1,96	0,15	100,00	0,01	1,34	82,13	14,29	2,09	0,13	100,00
5de leerjaar	0,02	1,67	80,67	15,86	1,75	0,04	100,00	0,03	1,41	81,66	15,37	1,51	0,04	100,00	0,02	1,54	81,16	15,61	1,63	0,04	100,00
6de leerjaar	0,05	1,70	83,11	13,94	1,18	0,02	100,00	0,03	1,41	84,11	13,42	1,01	0,02	100,00	0,04	1,56	83,61	13,68	1,10	0,02	100,00
Totaal	0,02	1,18	83,88	13,48	1,37	0,08	100,00	0,01	1,17	85,23	12,28	1,24	0,07	100,00	0,01	1,17	84,55	12,88	1,31	0,07	100,00

Schoolse vertraging of schoolse achterstand :

- is het aantal leerjaren vertraging dat een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen;
- is niet noodzakelijk een gevolg van zittenblijven, maar kan ook veroorzaakt worden door een verlate instap in het lager onderwijs;
- geeft een beeld over hoeveel achterstand een leerling in zijn totale schoolloopbaan heeft opgelopen.

In deze tabel wordt schoolse vertraging berekend op basis van een vergelijking tussen het leerjaar waarin de leerling is ingeschreven en het leerjaar waarin de leerling op grond van zijn geboortjaar en bij normale studievordering ingeschreven zou moeten zijn.

Schoolse voorsprong : is het aantal leerjaren voorsprong dat een leerling heeft ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen.

De leerlingen die lager onderwijs volgen dat volgens een specifieke pedagogische methode wordt ingericht, worden door deze scholen niet altijd geregistreerd per leerjaar. Dit gaf in het verleden een (heel) kleine vertekening in de cijfers. Vanaf het schooljaar 2007-2008 wordt daar rekening mee gehouden en worden alle leerlingen in het methodeonderwijs apart vermeld in de tabellen die een indeling naar leerjaar bevatten.

In de voorgaande jaarboeken werd voor het basis- en secundair onderwijs en voor het deeltijds kunstonderwijs steeds gebruik gemaakt van de door de school geregistreeerde en aan het beleidsdomein Onderwijs en Vorming meegedeelde nationaliteit. Vanaf het schooljaar 2011-2012 wordt voor gegevens naar nationaliteit, dus ook in de tabellen die een indeling naar Belg/niet-Belg bevatten, de officiële nationaliteit gebruikt, voor zover die gekend is. Voor leerlingen van wie de officiële nationaliteit niet gekend is, wordt nog steeds de door de school geregistreeerde nationaliteit gebruikt.

GEWOON LAGER ONDERWIJS
Zittenblijven per leerjaar en geslacht
Leerlingen met Belgische nationaliteit

	Zittenblijver			Geen zittenblijver			Onbekend of NVT			Totaal			Percentage zittenblijven		
	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T
1ste leerjaar	1.679	1.512	3.191	31.591	31.027	62.618	255	210	465	33.525	32.749	66.274	5,05	4,65	4,85
2de leerjaar	854	997	1.851	30.757	30.446	61.203	175	160	335	31.786	31.603	63.389	2,70	3,17	2,94
3de leerjaar	542	522	1.064	29.895	29.287	59.182	176	152	328	30.613	29.961	60.574	1,78	1,75	1,77
4de leerjaar	363	355	718	28.765	28.575	57.340	146	138	284	29.274	29.068	58.342	1,25	1,23	1,24
5de leerjaar	256	217	473	27.439	27.620	55.059	152	133	285	27.847	27.970	55.817	0,92	0,78	0,85
6de leerjaar	48	33	81	26.476	26.408	52.884	102	88	190	26.626	26.529	53.155	0,18	0,12	0,15
Totaal	3.742	3.636	7.378	174.923	173.363	348.286	1.006	881	1.887	179.671	177.880	357.551	2,09	2,05	2,07
methodeonderwijs	-	-	-	1.047	1.017	2.064	4.772	4.658	9.430	5.819	5.675	11.494			
Algemeen totaal	3.742	3.636	7.378	175.970	174.380	350.350	5.778	5.539	11.317	185.490	183.555	369.045			

Leerlingen met vreemde nationaliteit

	Zittenblijver			Geen zittenblijver			Onbekend of NVT			Totaal			Percentage zittenblijven		
	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T
1ste leerjaar	311	266	577	2.552	2.524	5.076	315	340	655	3.178	3.130	6.308	10,86	9,53	10,21
2de leerjaar	173	171	344	2.450	2.308	4.758	264	270	534	2.887	2.749	5.636	6,60	6,90	6,74
3de leerjaar	134	126	260	2.158	2.168	4.326	282	250	532	2.574	2.544	5.118	5,85	5,49	5,67
4de leerjaar	110	94	204	2.051	2.117	4.168	222	244	466	2.383	2.455	4.838	5,09	4,25	4,67
5de leerjaar	60	45	105	1.885	1.879	3.764	208	196	404	2.153	2.120	4.273	3,08	2,34	2,71
6de leerjaar	20	29	49	1.591	1.613	3.204	101	123	224	1.712	1.765	3.477	1,24	1,77	1,51
Totaal	808	731	1.539	12.687	12.609	25.296	1.392	1.423	2.815	14.887	14.763	29.650	5,99	5,48	5,74
methodeonderwijs	-	-	-	92	95	187	410	437	847	502	532	1.034			
Algemeen totaal	808	731	1.539	12.779	12.704	25.483	1.802	1.860	3.662	15.389	15.295	30.684			

GEWOON LAGER ONDERWIJS
Zittenblijven per leerjaar en geslacht (vervolg)

Totaal aantal leerlingen

	Zittenblijver			Geen zittenblijver			Onbekend of NVT			Totaal			Percentage zittenblijven		
	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T	J	M	T
1ste leerjaar	1.990	1.778	3.768	34.143	33.551	67.694	570	550	1.120	36.703	35.879	72.582	5,51	5,03	5,27
2de leerjaar	1.027	1.168	2.195	33.207	32.754	65.961	439	430	869	34.673	34.352	69.025	3,00	3,44	3,22
3de leerjaar	676	648	1.324	32.053	31.455	63.508	458	402	860	33.187	32.505	65.692	2,07	2,02	2,04
4de leerjaar	473	449	922	30.816	30.692	61.508	368	382	750	31.657	31.523	63.180	1,51	1,44	1,48
5de leerjaar	316	262	578	29.324	29.499	58.823	360	329	689	30.000	30.090	60.090	1,07	0,88	0,97
6de leerjaar	68	62	130	28.067	28.021	56.088	203	211	414	28.338	28.294	56.632	0,24	0,22	0,23
Totaal	4.550	4.367	8.917	187.610	185.972	373.582	2.398	2.304	4.702	194.558	192.643	387.201	2,37	2,29	2,33
methodeonderwijs	-	-	-	1.139	1.112	2.251	5.182	5.095	10.277	6.321	6.207	12.528			
Algemeen totaal	4.550	4.367	8.917	188.749	187.084	375.833	7.580	7.399	14.979	200.879	198.850	399.729			

Voor het bepalen van 'zittenblijven' werden de leerlingengegevens van de officiële registratiedatum (1 februari of eerste schooldag van februari) vergeleken met de leerlingengegevens van de officiële registratiedatum van het schooljaar voordien.

Een zittenblijver is een leerling die op 1 februari van het huidig schooljaar in hetzelfde leerjaar was ingeschreven als op 1 februari van het vorige schooljaar.

De categorie 'Onbekend of NVT' bevat de leerlingen waarvoor geen vergelijking gemaakt kon worden omdat deze leerlingen:

- in het vorige schooljaar niet ingeschreven waren in het Vlaams onderwijs op de eerste schooldag van februari;
- ingeschreven waren in het buitengewoon lager onderwijs, waar leerjaren niet voorkomen;
- ingeschreven zijn (of waren) in het onderwijs dat volgens een specifieke onderwijsmethode verstrekt wordt. In deze scholen worden de leerlingen niet altijd geregistreerd per leerjaar. Daarom worden ze buiten beschouwing gelaten. De leerlingen in methodeonderwijs in de kolom 'Geen zittenblijver' maakten de overstap van het kleuter- naar het lager onderwijs.

Bij de berekening van het percentage zittenblijven wordt enkel rekening gehouden met de leerlingen waarover een uitspraak gedaan kan worden, m.a.w. de kolom 'Onbekend of NVT' wordt buiten beschouwing gelaten.

In de voorgaande jaarboeken werd voor het basis- en secundair onderwijs en voor het deeltijds kunstonderwijs steeds gebruik gemaakt van de door de school geregistreerde en aan het beleidsdomein Onderwijs en Vorming meegedeelde nationaliteit. Vanaf het schooljaar 2011-2012 wordt voor gegevens naar nationaliteit, dus ook in de tabellen die een indeling naar Belg/niet-Belg bevatten, de officiële nationaliteit gebruikt, voor zover die gekend is. Voor leerlingen van wie de officiële nationaliteit niet gekend is, wordt nog steeds de door de school geregistreerde nationaliteit gebruikt.

